

Ìwé Dániẹ̀lì – Nọmbà Mèjìlélógún nàà silẹ̀

Àwọn Àkókò Méje ti Nebukadinésàri: Àṣọ Àrán Àṣotẹ̀lẹ̀ kan tí ń SÌ Ìbòriṣà, Ètò Pápá, àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà Payá

Jeff Pippenger
2023-12-21

Àmì Nebukadinésàri ní orí kẹ̀rìn jẹ̀ ohun iyanu. “Ìgbà méje” rẹ̀ ẹ̀ ṣe àfihàn àwọn àkókò àkókò tí ẹ̀sìn abòriṣà (irúbo àitẹ̀sìwájú), àti ẹ̀sìn pòòpù (irékojá iparun), fi tẹ̀ tẹ̀npilì mímọ̀ àti ogun nàà mọ̀lẹ̀.

Nígbà nàà ni mo gbọ̀ ẹ̀ni mímọ̀ kan ń sọ̀rò, ẹ̀ni mímọ̀ mìíràn sì sọ̀ fún ẹ̀ni mímọ̀ kan nàà tí ń sọ̀rò pé, Yóò pé tó méléò kan ni iran nàà yóò fi jẹ̀ nípa ẹ̀bọ̀ àimójúmọ̀, àti ẹ̀ṣe iparun nàà, láti fi ibi mímọ̀ àti ogun nàà fún itẹ̀mọ̀lẹ̀ ní abẹ̀ ẹ̀ṣe? Danieli 8:13.

Itẹ̀mọ̀lẹ̀ “ibi mímọ̀ àti ogun nàà méjèjì,” tí a ẹ̀ ṣe àkiyèsí rẹ̀ nínú ẹ̀ṣe kẹ̀tálá, ṣàpẹ̀rẹ̀ “àkókò méje” tí ó jẹ̀ èyí ikẹ̀yìn nínú ibínú Olorun méji; àti “àkókò méje” Nebukadinésàri ń ṣàpẹ̀rẹ̀ “àkókò méje” tí ó jẹ̀ èyí àkókò nínú àwọn ibínú Olorun, ṣùgbọ̀n a ṣàfihàn àwọn méjèjì gégé bí ilà kan nàà ní ti àṣotẹ̀lẹ̀.

Èmi yóò sì nà òkùn iwọn Samaria sórí Jerusalemu, àti òrùlẹ̀ iwọn ilé Ahabu; èmi yóò sì nu Jerusalemu bí èniyàn tí ń nu àwo, nípa mímu un nu, àti nípa yíyí i padà sílẹ̀. 2 Kings 21:13.

Dániẹ̀lì orí kejo, àti ẹ̀ṣe kẹ̀tálá, ń tọ̀ka sí ilà keji ibínú Olorun, gégé bí a ti mú un wá sórí ijoba gúúsù Jùdà, tí ó bèrẹ̀ ní oḍún 677 BC. “Àkókò méje” Nebukadinésàri ń ṣojú fún ilà ibínú àkókò Olorun, gégé bí a ti mú un wá sórí ijoba àriwá Ísírẹ̀lì, tí ó bèrẹ̀ ní oḍún 723 BC. “Àkókò méje” Nebukadinésàri ń ṣojú fún egbèrún kan, oḍúnrún méjìlélógóta oḍún tí ẹ̀sìn abòriṣà fi tẹ̀ ibi mímọ̀ àti ogun nàà mọ̀lẹ̀, léyìn èyí ni egbèrún kan, oḍúnrún méjìlélógóta oḍún tí ẹ̀sìn pòòpù fi tẹ̀ ibi mímọ̀ àti ogun nàà mọ̀lẹ̀.

Ijoba Pòòpù jẹ̀ kíkì ẹ̀sìn kẹ̀fẹ̀rí tí a fi ijéwọ̀ ẹ̀sìn Kristẹ̀ni bò. “Èsìn kẹ̀fẹ̀rí tí a ti ẹ̀ ṣe batisimu sí,” bí a ti lẹ̀ wí. Kò sí ohun kan nínú Kátólíikì tí ó ṣojú fún Kristi tàbí fún ẹ̀sìn Kristẹ̀ni. Ayé kọ̀ oṣítọ̀ nàà nínú itàn Àwọn Ojọ̀ Òkùnkùn, ṣùgbọ̀n láti oḍún 1798, ayé ti gbàgbé e. Ipápá ní oḁan kan nàà pẹ̀lú ẹ̀sìn kẹ̀fẹ̀rí. Èsìn nàà àti àwọn àtò isìn rẹ̀ jẹ̀ oḁan nàà pátápátá. Ídájọ̀ “àkókò méje” ti Nebukadinésari ní í ẹ̀ ṣe pẹ̀lú fifún un ní oḁan ẹ̀ranko. Oḁan ẹ̀ranko tí a fi fún un ni oḁan tí ó ṣojú fún ẹ̀sìn kẹ̀fẹ̀rí, yálá ẹ̀sìn kẹ̀fẹ̀rí ní gbangba ni tàbí ẹ̀sìn kẹ̀fẹ̀rí tí a fi ẹ̀wù bò ní irú Kátólíikì. Sister White fi hàn pé dragoni inú Ifihàn orí kejilá jẹ̀ Satani, ṣùgbọ̀n ní itumọ̀ keji, ó jẹ̀ Róòmù kẹ̀fẹ̀rí.

“Nítorí nàà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ejò ńlá nàà, ní itumọ̀ àkókò, dúró fún Sátáni, síbẹ̀, ní itumọ̀ keji, ó jẹ̀ ààmì Romu abòriṣà.” The Great Controversy, 439.

Ẹ̀ranko tí Nebukadinésari ṣojú fún ní “àkókò méje,” ni ẹ̀ranko nàà ti dragoni fún ojọ̀ egbèrún kan ó lé oḁóta, léyìn nàà sì ni ẹ̀ranko ti Kátólíikì fún ojọ̀ egbèrún kan mìíràn ó lé oḁóta. Ní òpin àwọn ojọ̀ wònyẹn Nebukadinésari jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ti Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, èyí tí ní ikẹ̀yìn jẹ̀ wólù èké. Ní ti àṣotẹ̀lẹ̀, Nebukadinésari ṣojú fún dragoni, ẹ̀ranko nàà, àti wólù èké, àwọn tí wón jẹ̀ agbára onírú mẹ̀ta tí ó dá Babiloni ẹ̀mí pọ̀, tí wón sì ń darí ayé lọ̀ sí Amágedónì. Nebukadinésari ṣojú fún Babiloni gidì,

àti ní sísè bèè ni a lò ó gégé bí àpèrè ti gbogbo àwọn agbára mètèta tí ó dá Babiloni ẹmí ti ojó ikeyin pò.

Láti lè mọ àpèrè àfihàn tí a sèṣè dá silè yíi, ó ṣe pàtàkì láti kókó fi Nebukadinésàrí sí ipò rẹ ní ọdún 1798, nígbà tí a tún iḡba rẹ mú padà bọ sípò ní òpin “àkókò méje.” A ó fi àmì-òná yíi múlẹ̀ nínú orí kerin iwé Dániẹ̀lì, kí a tó bèrè sí í tèsiwájú nínú orí náà ní ọ̀nà tí ó ní ètò síi.

Ní “àkókò ikeyin” ní ọdún 1798, a sí iwé Dániẹ̀lì silẹ̀, iwé náà sì nígbà náà mú ètè rẹ̀ ṣe nípa fifi imólẹ̀ tí ń pọ̀ sí i hàn, èyí tí yòò dánwò, wẹ̀ mọ̀, tí yòò sì mú kí àwọn ẹ̀lẹ̀sin méjì yàtò hàn gbangba. Iṣísilẹ̀ iwé Dániẹ̀lì silẹ̀ fi àmì ibèrè ilàna idánwò ipele mètá tí ó dá lóri àwọn òtítító tí a fi hàn ní àkókò náà.

Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ, Dániẹ̀lì: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rò náà mọ̀, a sì ti fi èdidi di wọn títi di àkókò ikeyin. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni a ó sọ di mímọ̀, a ó sì mú wọn funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbón àwọn èniyàn búburú yòò maa hùwà búburú: kò sì sí ẹ̀ni kankan nínú àwọn èniyàn búburú tí yòò yé e; sùgbón àwọn ọ̀lọ̀gbón ni yòò yé e. Dániẹ̀lì 12:9, 10.

Ètè wòlì ti sísí iwé náà tí ó ní iwé Dániẹ̀lì àti iwé Ifihàn pẹ̀lú ni láti dán iran tí ó wà láàyè ní àkókò itàn tí a sí iwé náà wò. Nínú Dániẹ̀lì orí kejilá, a tọ̀ka sí àṣotẹ̀lẹ̀ àkókò mètá. Èkínni ni ẹ̀gbẹ̀rún ọdún kan, igba ọdún méjì, àti ọ̀gọ̀ta ọdún, nígbà tí a ó tú agbára àwọn èniyàn mímọ̀ ká.

Sùgbón iwọ, Dániẹ̀lì, pa ọ̀rò náà mọ̀, kí o sì fi èdidi di iwé náà títi di àkókò òpin: ọ̀pọ̀ yòò maa lọ káàkiri, imọ̀ yòò sì pọ̀ sí i. Nígbà náà ni ẹ̀mi Dániẹ̀lì wò, sì kíyèsí i pé, wò ó, àwọn miiran méjì dúró nibẹ̀, ọ̀kan níhà yíi etí odò náà, èkejì sì níhà kejì etí odò náà. Ọ̀kan sì sọ fún ọ̀kúnrin tí ó wọ aṣọ ọ̀gbò, ẹ̀ni tí ó wà lóri omi odò náà pé, Yòò pé tó méló kan sí òpin àwọn ohun àgbàyanu wònyí? Mo sì gbọ̀ ọ̀kúnrin tí ó wọ aṣọ ọ̀gbò náà, ẹ̀ni tí ó wà lóri omi odò náà, nígbà tí ó gbé ọ̀wọ̀ ọ̀tún rẹ̀ àti ọ̀wọ̀ òsì rẹ̀ sókè sí ọ̀run, tí ó sì fi ẹ̀ni tí ó wà láàyè títi láé búra pé, yòò jẹ̀ fún àkókò kan, àwọn àkókò, àti idajì kan; àti pé nígbà tí yòò bá ti mú un ṣe láti tú agbára àwọn èniyàn mímọ̀ ká, gbogbo ǹnkan wònyí yòò parí. Dániẹ̀lì 12:4–7.

Àwọn àkókò àṣotẹ̀lẹ̀ méjì yòókù nínú orí kejilá jẹ̀ ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé igba [291] ojó àti ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé ọ̀dúnrún mètá [1,335] ojó.

Mo sì gbọ̀, sùgbón mi ò yé e: nígbà náà ni mo wí pé, Olúwa mi, kí ni yòò jẹ̀ òpin àwọn ǹnkan wònyí? Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ, Dániẹ̀lì: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rò náà mọ̀, a sì ti fi èdidi di wọn títi di àkókò òpin. Ọ̀pọ̀ yòò di mímọ̀, a ó sì sọ wọn di funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbón àwọn èniyàn búburú yòò ṣe búburú: kò sì sí ẹ̀nikan nínú àwọn èniyàn búburú tí yòò yé e; sùgbón àwọn ọ̀lọ̀gbón yòò yé e. Láti àkókò tí a ó ti mú ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀ kúrò, tí a ó sì gbé ohun írira tí ń mú idahoro kalẹ̀ ró, ojó ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé igba [1,290] ni yòò wà. Alábúkún fún ẹ̀ni tí ó dúró tí, tí ó sì dé ojó ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé ọ̀dúnrún mètá-dín-lọ̀gbón [1,335]. Dániẹ̀lì 12:8–12.

Nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ náà, a m̀enu kàn sí “àkókò ikeyin” lẹ̀mẹjì, a sì ṣàlàyé rẹ̀ gégé bí àkókò tí a óò yo èdidi kúrò lóri àwọn ọ̀rò Dániẹ̀lì. Àwọn ọ̀rò tí ó jẹ̀ kókó-ọ̀rò nípa yíyọ̀ èdidi kúrò lóri wọn ní “àkókò ikeyin” ni àwọn àkókò àṣotẹ̀lẹ̀ mètá wònyí: ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé ọ̀gọ̀ta (àkókò kan, àwọn àkókò, àti idajì), ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé ọ̀gọ̀rún-ún m̀sàn-án, àti ẹ̀gbẹ̀rún kan ọ̀dúnrún mètá ó lé m̀arún-ún-dín-lọ̀gbón. Méjì nínú àwọn àkókò mètá náà ni a ṣàlàyé gégé bí “ojó.” Méjì nínú àwọn

mẹta náà parí ní 1798, èkejì sì parí ní ìparí pátápátá ọdún 1843. Ní ìparí pátápátá ọdún 1843 ni, nítorí eṣẹ náà wí pé, “alábùkún fún ẹni tí ó dúró, tí ó sì dé...”

Ọrọ náà pé, “ó n bọ,” tùmọ sí pé ó kan. Nítorí náà, alábùkún ni ẹni tí ó dúró de, tí ó sì tún kan ojọ kìn-ín-ní ọdún 1844. Àkókò idádúró nínú òwe àwọn wúndiá mēwàá bèrè ní idánilójú tí ó kọkọ bàjẹ nínú itàn àwọn Millerite, idánilójú tí ó sì bàjẹ dé ní ojọ ikeyin gidi-gidi ti ọdún 1843, ojọ ikeyin gidi-gidi ti ọdún 1843 sì kan ojọ kìn-ín-ní gidi-gidi ti ọdún 1844. Ìbùkún idúró bèrè nígbà tí àkókò idádúró bèrè ní idánilójú àkókò tí ó bàjẹ.

Ọpọlọpọ nńkan mi wà láti ṣaláyé nínú àwọn eṣẹ wònyí, ṣùgbón kókó tí à n ronú lóri rẹ níbí ni ipa àṣotélé ti Dániẹli. Ète iwé Dániẹli, tí Dániẹli dúró fún nínú ipínrọ náà, ni láti mú ilàna idánwò ọlósò mẹta jáde nígbà tí a bá tú èdidì iwé náà sílẹ. A sọ fún Dániẹli pé kí ó máa lọ ní ọ̀nà rẹ tí tí di àkókò ọ̀pin, nígbà tí a ọ̀o tú èdidì iwé náà sílẹ. Ìparí orí náà tẹnumọ ohun tí yòò ṣẹlẹ nígbà tí àkókò ọ̀pin bá dé.

Ṣùgbón iwọ, máa lọ ní ọ̀nà rẹ tí tí di igbẹ̀yin: nítorí iwọ yòò sinmi, iwọ yòò sì dide ní ipò ti ipín rẹ ní igbẹ̀yin àwọn ojọ. Dániẹli 12:13.

Ìwé Dániẹli yòò dúró ní ipò tirẹ ní ọ̀pin àwọn ojọ àṣotélé Dániẹli.

“Nígbà tí Ọlórún bá fi iṣẹ àkànṣe kan lé èniyàn lówọ láti ẹ, ó gbọdọ dúró ní ipò àti àyè tirẹ gégé bí Dániẹli ti ẹ, ní imúrasilẹ láti dáhùn sí ipè Ọlórún, ní imúrasilẹ láti mú ète Rẹ ẹ.”
Manuscript Releases, volume 6, 108.

Ní àkókò ọ̀pin ní ọdún 1798, Dániẹli dúró ní ipò tirẹ, èyí tí a sọ ní eṣẹ ketàlá gégé bí “ní ọ̀pin àwọn ojọ náà.” Ọ̀pin ikó Nébúkádínésàri lọ sí igbèkùn fún “ìgbà méje” n tọka sí 1798, nítorí pé ó parí “ní ọ̀pin àwọn ojọ náà.”

Ní ọ̀pin àwọn ojọ náà, èmi Nebukadínésàri gbé ojú mi sókè sí ọ̀run, imòràn mi sì padà sọdò mi, mo sì bükún fún Ẹni Gíga Jùlọ, mo yin in, mo sì bu ọlá fún un tí ó wà láàyè tí tí lác, ẹni tí ijọba rẹ jẹ ijọba ayérayé, tí ijọba rẹ sì n bẹ láti iran dé iran: Gbogbo àwọn olùgbé ayé sì ni a kà sí asán; ó sì n ẹ gégé bí ifẹ rẹ nínú ogun ọ̀run, àti lááárín àwọn olùgbé ayé: kò sì sí ẹni tí ó lè dá ọwọ rẹ dúró, tàbí kí ó wí fún un pé, Kí ni iwọ n ẹ? Ní àkókò kan náà, ogbón inú mi padà sọdò mi; àti fún ọ̀go ijọba mi, ọlá àti imólẹ mi padà sọdò mi; àwọn agbani-nímòràn mi àti àwọn ọlọlá mi sì wá sọdò mi; a sì fi mí múlẹ nínú ijọba mi, ọlá-àṣe tí ó tayọ sì tún kún fún mi. Ní báyii, èmi Nebukadínésàri yin, mo gbé ga, mo sì bu ọlá fún Oba ọ̀run, ẹni tí gbogbo iṣẹ rẹ jẹ ọ̀tító, tí ọ̀nà rẹ sì jẹ idájọ: àwọn tí n rìn nínú igbéraga sì ni ó lè rẹ wálẹ. Danieli 4:34–37.

Ọrọ náà “ikeyin àwọn ojọ” dúró fún àkókò ọ̀pin ní ọdún 1798. Nígbà náà ni a fi Nebukadnessari múlẹ nínú ijọba rẹ, èyí tí kí í ẹ itàn àwọn ẹranko ti ẹ̀sìn abòrìṣà àti ti papacy mọ. Ní àkókò yẹn, Nebukadnessari dúró fún èniyàn tí ó yí padà pátápátá, àti nípa bèẹ ó tún dúró fún ẹranko ilẹ nínú àṣotélé Bíbèli tí ó bèrè sí í jọba ní ọdún 1798, ó sì bèrè gégé bí ọ̀dọ-àgùntàn, bí ó tilẹ jẹ pé a ti pinnu rẹ láti sọrọ nígbẹ̀yin-ò-pin gégé bí ejọ nílá. Ó dúró fún ẹranko ilẹ tí yòò jọba fún ọdún àpẹẹrẹ mēēēdógbọn gégé bí imúṣe Isaiah ogún-mẹta, gégé bí ijọba gidi rẹ ẹ jọba fún ọdún gidi mēēēdógbọn. Àmì-itumọ náà “ní idipò tí kò sí àyè kankan fún àriyànjiyàn.”

Nebukadnessari dúró gégé bí ijápò àsoṭélé láàárín agbára méta tí a sàpèrè nínú Ìfihàn orí kejilá àti kẹtálá. Níbẹ̀ ni a ti dá wọn mọ̀ sí ejò nílá nàà, ẹranko tí ó gòkè láti inú òkun, àti ẹranko tí ó gòkè láti ilẹ̀. Nínú Ìfihàn orí kẹrinlá [Correction: orí kẹrindínlógún] ni a ti dá wọn mọ̀ sí agbára méta tí n̄ dari ayé lo sí Amágedoni. “Àkókò méje” Nebukadnessari so gbogbo àwọn ẹranko mètẹ̀ẹta wònyen pọ̀, nítorí Bábílóni gidi jẹ̀ àpẹ̀júwe Bábílóni ẹ̀mí, àti ilà àsoṭélé kan nàà tí ó wà nínú iwé Dániẹ̀lì ni a tún gbé kalẹ̀ nínú iwé Ìfihàn, nítorí àwọn iwé méjèjèjì n̄ mú ara wọn dé pípé.

Nebukadinésári dúró fún oḍún 1798 gégé bí isopò àsoṭélé láàárín dragoni, ẹranko nàà, àti wòlì ẹ̀ké. Oḍún 1798 ni “àkókò ikeyin” fún ihinrere àngẹ̀lì àkókò àti itàn àwọn omọ-ẹ̀yìn Miller. A dari William Miller láti gbé gbogbo ilàna àsoṭélé rẹ̀ kalẹ̀ lórí imọ̀ rẹ̀ nípa dragoni ti ẹ̀sin kẹ̀fẹ̀rí àti ẹranko ti Kátólíkì, sùgbọ̀n kò rí Orilẹ̀-Èdè Amẹ̀rikà gégé bí ẹranko ilẹ̀ àti wòlì ẹ̀ké. Ó lè rí itàn tí ó sáájú “àkókò ikeyin” ní 1798, sùgbọ̀n ojó iwájú sì wà ní ojó iwájú. Ní “àkókò ikeyin” ní 1989, nígbà nàà ni a ó sì mọ̀ gbogbo agbára mètẹ̀ẹta nàà.

Ìsípáyá imọ̀ wòlì nípa dragoni àti ẹranko nàà ní oḍún 1798 ni a sàfihàn nípasẹ̀ Odò Ulai nínú orí keje, kejo àti kẹsàn-án. Ìsípáyá imọ̀ wòlì nípa dragoni, ẹranko nàà àti wòlì ẹ̀ké ní oḍún 1989 ni a sàfihàn nípasẹ̀ Odò Hiddekel nínú orí kẹwàá, kọkànlá àti kejilá. Nebukadinésári dúró fún isisẹ̀ àngẹ̀lì àkókò tí ó dé ní oḍún 1798, ó sì jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Bẹ̀lísásári, ẹ̀ni tí ó dúró fún isisẹ̀ àngẹ̀lì kẹta tí ó dé ní oḍún 1989. Nítorí idí yíí, àlá keji Nebukadinésári, nínú orí kẹrin, dúró fún iránsẹ̀ àngẹ̀lì àkókò.

“Àkókò méje” Nebukadinésári parí ní “àkókò òpin” ní oḍún 1798, pẹ̀lú dídé ifèsẹ̀yinjú ikilò idájó tí n̄ bọ̀. Ní “òpin àwọn ojó nàà,” ó jẹ̀ ọ̀kúnrin tí a yí padà sí igbàgbọ̀, nípa bẹ̀ẹ̀ ó n̄ sojú fún iwo Oloşèlú Olómìnira ti ẹranko ayé, nígbà tí ó dàbí ọ̀dọ̀-àgùntàn. Ní àkókò kan nàà, ó tún n̄ sojú fún iwo Alátẹnumólẹ̀ Filadelfia ti ẹranko ayé.

Gégé bí ọ̀ba àkókò ti Bábílóni, ó jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ Bẹ̀lísásári, ọ̀ba ikeyin ti Bábílóni. Idájó rẹ̀ ni a ti fi idájó Nimródù sàpèrẹ̀, ó sì tún fi idájó Bẹ̀lísásári sàpèrẹ̀. Idájó rẹ̀ dúró fún isisẹ̀ idájó iwádií ní October 22, 1844.

Nebukadinésári ọ̀ba, sí gbogbo ẹ̀niyàn, orilẹ̀-èdè, àti èdè, tí n̄ gbé ní gbogbo ayé; Kí àlàáfia yín pò sí i. Mo rò pé ó yẹ kí n fi àwọn àmì àti isẹ̀ iyanu tí Ọ̀lórún Ọ̀gá-ògo se sí mi hàn. Bí àwọn àmì rẹ̀ ti tóbi tó! àti bí isẹ̀ iyanu rẹ̀ ti lágbára tó! ijoba rẹ̀ jẹ̀ ijoba àinípẹ̀kun, àti isàkóso rẹ̀ n̄ bẹ̀ láti iran dé iran. Ẹ̀mi Nebukadinésári wà ní isinmi nínú ilé mi, mo sì n̄ se rere nínú ààfin mi: mo rí àlá kan tí ó mú kí n bẹ̀rù, àti àwọn irònu lórí ibùsùn mi àti àwọn iran inú orí mi dá mi lójú. Danieli 4:1–5.

Àlá nàà mú kí Nebukadinésári bẹ̀rù, àti pé àwòrán isàpèrẹ̀ inú àlá nàà dúró fún ihinrere àinípẹ̀kun ti àngẹ̀lì àkókò, ẹ̀yí tí ó pàşẹ̀ fún ẹ̀niyàn láti “bẹ̀rù Ọ̀lórún.”

Mo sì rí àngẹ̀lì miiran tí n̄ fò ní áárín ọ̀run, ó sì ní ihinrere àinípẹ̀kun láti wààsù fún àwọn tí n̄ gbé lórí ilẹ̀ ayé, àti fún gbogbo orilẹ̀-èdè, àti ẹ̀yà, àti ahọ̀n, àti ẹ̀niyàn, Ní síso pẹ̀lú ohùn nílá pé, Ẹ̀ bẹ̀rù Ọ̀lórún, kí ẹ̀ sì fi ògo fún un; nítorí pé wákàtí idájó rẹ̀ dé: kí ẹ̀ sì jòsin ẹ̀ni tí ó dá ọ̀run, àti ayé, àti òkun, àti àwọn orísun omi. Ìfihàn 14:6, 7.

Ihin rere àinípẹ̀kun jẹ̀ iránsẹ̀ igbésẹ̀ méta; igbésẹ̀ àkókò, gégé bí a ti sàpèrẹ̀ rẹ̀ nínú àngẹ̀lì àkókò, ni láti bẹ̀rù Ọ̀lórún; igbésẹ̀ keji ni láti fún un ní ògo; igbésẹ̀ kẹta sì ni a sàfihàn nípasẹ̀ wákàtí idájó rẹ̀.

“Ògo” n sàpeṣe iwà, àti “ẹ jẹ kí a sò kalẹ lọ” keji nínú ìtàn ọ̀ṣọ̀tẹ̀ Nimrodu ni ibi tí a ti sàyèwò iwà ilú náà àti ilé-ọ̀ṣọ̀ náà. Ó jẹ́ idájọ́ iwádíí. Ìpapọ̀ ọ̀jọ̀ àti ọ̀pínlẹ̀ ni àwòrán ẹranko náà, àti ọ̀gbésẹ̀ keji Nimrodu ni ní fífí àwòrán ẹranko náà hàn gbangba, sùgbọ̀n ọ̀gbésẹ̀ keji ti ihìn rere àinípeṣun n mú ọ̀yìnwò iwà Ọ̀lórún jáde, kí í ẹ̀ se ti Nimrodu.

Ìbèrù Nebukadnessari jẹ́ àpeṣe idánwò àkókó, gégé bí ọ̀yàn Danieli láti má jẹ́ oúnjẹ́ Bábílóni rí, nítorí Danieli bèrù Ọ̀lórún. Àngẹ̀lì àkókó dé sínú ìtàn ní ọ̀dún 1798, lẹ́yìn náà a sì fún un ní agbára ní August 11, 1840. Àlá Nebukadnessari fi dídé iranṣẹ́ àkókó hàn ní àkókò ọ̀pín ní ọ̀dún 1798.

Mo rí àlá kan tí ó mú kí n bèrù, àwọn ọ̀rùn lórí ibùsùn mi àti àwọn iran inú orí mi sì da mí láàmú. Nítorí náà mo pa àṣe pé kí wọn mú gbogbo àwọn ọ̀lọgbọ̀n Babeli wá síwájú mí, kí wọn lè fi itumò àlá náà hàn mí. Nígbà náà ni àwọn aláfọ̀ṣe, àwọn awòràwò, àwọn ara Kaldea, àti àwọn oníṣe àfọ̀ṣe wọ́lé wá; mo sì sọ àlá náà níwájú wọn; sùgbọ̀n wọn kò fi itumò rẹ̀ hàn mí. Sùgbọ̀n ní ikeyin Danieli wọ́lé wá síwájú mí, ẹ̀ni tí orúkọ̀ rẹ̀ n jẹ́ Beltesassar, gégé bí orúkọ̀ ọ̀lórún mí, àti nínú ẹ̀ni tí ẹ̀mí àwọn ọ̀lórún mí mímọ̀ wà: níwájú rẹ̀ ni mo sì sọ àlá náà, ní pé, Ìwọ̀ Beltesassar, olórí àwọn aláfọ̀ṣe, nítorí mo mọ̀ pé ẹ̀mí àwọn ọ̀lórún mí mímọ̀ n bẹ̀ nínú rẹ̀, àti pé kò sí àṣírí kankan tí n da ọ̀ láàmú, sọ̀ fún mí àwọn iran alá mí tí mo ti rí, àti itumò rẹ̀. Danieli 4:5–9.

Ìbèrè ìfihàn iranṣẹ́ àkókó ní àsìkò ọ̀pín ní ọ̀dún 1798, èyí tí a sàpeṣe rẹ̀ nípa ìbèrù Nebukadnessari, jẹ́ àmì ọ̀pín àkókó tí a ọ̀ò sí iwé Dániẹ̀lì sílẹ̀.

Sùgbọ̀n iwọ̀, Dániẹ̀lì, di àwọn ọ̀rò náà, kí o sì fi èdidi di iwé náà, tí tí di àsìkò ọ̀pín: ọ̀pòlọ̀pò yóò máa sáre kiri, imọ̀ yóò sì pò si i. ... Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ̀, Dániẹ̀lì: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rò náà mọ̀, a sì ti fi èdidi di wọn tí tí di àsìkò ọ̀pín. Ọ̀pòlọ̀pò ni yóò di mí mímọ̀, a ó sì sọ̀ wọn di funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbọ̀n àwọn ẹ̀niyàn búburú yóò máa hù iwà búburú: kò sí ẹ̀ni kankan lára àwọn ẹ̀niyàn búburú tí yóò lóye; sùgbọ̀n àwọn ọ̀lọgbọ̀n yóò lóye. Danieli 12:4, 9, 10.

Nígbà tí a sí iwé Dániẹ̀lì sílẹ̀ ní “àkókò ikeyin”, a pe àwọn ẹ̀niyàn láti wá ẹ̀ se àyèwò ilọ̀síwájú imọ̀ náà, ipè náà sì yorí sí ifarahàn ẹ̀gbé olùjọ̀sin méjì níkeyin. Ẹ̀gbé kan kò lè yé e, sùgbọ̀n ẹ̀gbé keji lè yé e. Àwọn ọ̀lọgbọ̀n Bábílóni, tí a sàfihàn gégé bí “àwọn alágbàwí, àwọn awòràwò, àwọn ará Kálídíà, àti àwọn abòṣe”, kò lè yé e, sùgbọ̀n Dániẹ̀lì yé e. “Àwọn ọ̀lọgbọ̀n” Bábílóni kò lè yé e, nítorí náà wọn dúró fún àwọn ẹ̀ni búburú. Dániẹ̀lì sì dúró fún àwọn ọ̀lọgbọ̀n.

A ó máa bá a lọ nínú Danieli orí kẹrin nínú àpílẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Àwọn tí kò ẹ̀ se olóòtọ̀ sí ọ̀ṣẹ̀ Ọ̀lórún n sàiní ilàna; idí wọn kò ní irú àkóónú tí yóò mú wọn yan èyí tí ó tọ̀ lábẹ̀ gbogbo ipò. Àwọn iranṣẹ́ Ọ̀lórún gbòdò máa ní imọ̀lára ní gbogbo ọ̀gbà pé wọn wà ní abẹ̀ ojú Olúwa ọ̀ṣẹ̀ wọn. Ẹ̀ni tí ó wo àṣe àbùkù mí mímọ̀ Belshazzar wà ní gbogbo ilé-ọ̀ṣẹ̀ wà, nínú yàrà ọ̀ṣẹ̀dò, àti nínú ilé ọ̀ṣẹ̀ aládání; ọ̀wọ̀ tí kò ní ẹ̀jẹ̀ náà sì n kọ̀ àkọ̀sílẹ̀ àibikita yín dájúdájú gégé bí ó tí kọ̀ idájọ̀ ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀jẹ̀ tí ọ̀ba asòrò-òdì náà sílẹ̀. Idájọ̀ Belshazzar ni a kọ̀ sínú ọ̀rò iná pé, ‘A ti wò ọ̀ lórí ọ̀ṣùwọn, a sì rí i pé o kù sí àipé’; bí ẹ̀ sì bá kùnà láti mú àwọn ojúṣe tí Ọ̀lórún fi fún yín ẹ̀, idájọ̀ yín yóò jẹ́ bẹ̀e gégé.’” Messages to Young People, 229.